

ПІДОПЛІЧКО Іван Григорович (20. 07(02. 08). 1905, с. Козацьке Звенигородського пов. Київської губ., нині Звенигородського р-ну Черкаської обл. — 20. 06. 1975, Київ) — зоолог, палеонтолог, палеогеограф. Батько [Володимира і Григорія](#) Підоплічків. Доктор біологічних наук (1950), професор (1952), академік АН УРСР (1967). Державна премія УРСР (1975). Заслужений діяч науки УРСР (1965). Учасник 2-ї світової війни. Бойові нагороди. Закінчив Ленінградський інститут прикладної зоології та фітопатології (нині Санкт-Петербург, 1927). Працював на Київській сільськогосподарській дослідній станції (1925—31); в Інституті археології АН УРСР (Київ, 1934—41, 1945—47); Київському університеті (1939—41, 1945—59); в Інституті зоології АН УРСР (Київ): завідувач відділу палеозоології (1935—41, 1947—73), директор (1965—73). У 1973—75 — директор Центрального науково-природничого музею АН УРСР (Київ). Член Президії НАНУ, академік-секретар Відділення загальної біології (1966—70). Був заступником головного редактора УРЕ (1958—67). Очолював Комісію з охорони природи АН УРСР (1955—64), був заступником голови президії Республіканської ради Товариства охорони природи (1953—61). Наукові дослідження: сучасна та викопна фауна; охорона природи; палеогеографія;

історія фауни та первісної людини, проблеми вимирання плейстоценової фауни. Брав участь або керував розкопками низки палеолітичних стоянок (Мізинської, Добраничівської, Чулатівської, Новгород-Сіверської, Межиріцької та інших). Результатом стала, зокрема, реконструкція двох побудованих із кісток мамонта жителів пізньопалеолітичних мисливців (Межиріцького і Мізинського), які експонуються в Національному науково-природничому музеї НАНУ (ННПМ). Значною заслугою П. стало створення музейного комплексу ННПМ і колекції його палеонтологічного музею. Вивчення плейстоценової тундро-степової фауни підштовхнуло П. до заперечення четвертинного зледеніння території України. Ці погляди вартували йому відхиленої докторської дисертації, але, попри свою хибність (а можливо, саме завдяки їй), мали вплив на подальший розвиток палеоекології та історичної фауністики. Проблема стійкості фауни до кліматичних впливів — центральна тема наукового доробку П. Значний матеріал з історії формування фауни України, зібраний П., і донині не втратив свою актуальність.

Основні праці

Матеріали до вивчення минулих фаун УРСР. Вип. 1—2. 1938—56; О ледниковом периоде. Вип. 1—4. 1946—56; Охорона природи на Україні. 1958; Коротка історія землі. 1958; Позднепалеолитические жилища из костей мамонта на Украине. 1969; История фаун и флор и основные проблемы палеогеографии антропогена // Природная обстановка и фауны прошлого. 1973. Вип. 7; Межиричские жилища из костей мамонта. 1976 (усі — Київ).

Рекомендована література

1. Абеленцев В. І., Путь А. Л. Дослідник природи України І. Г. Підоплічко // Екологія та історія хребетних фаун України. 1966;
2. Шовкопляс І. Г., Моляк Г. І., Люрин І. Б. Іван Григорович Підоплічко. 1976 (обидві — Київ).

[Л. В. Попова](#)

Бібліографічний опис:

Підоплічко Іван Григорович / Л. В. Попова // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2023. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-881531>. – Останнє поновлення : 2024.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).